

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esztendőnkön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor.,
negyed évre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felolós szerkesztő:
ÖBLÁT KÁROLY.

Szerkesztőség: Zarándok-utca 7. sz. — Telefon 58. sz.
Hirdetések árszabály szerint számítottak;
többzéri hirdetésnél kedvezmény. — Nyiltiler sora 30 fillér

Társadalmi adó.

Írta: NAGY ZOLTÁN,
szegedi kir. törvényszéki bíró.

A nemzetgazdaságtan és a pénzügytan tudománya sorolja föl azon pénzbeli kötelezettségeket, melyeket az állampolgárok adó címén megfizetni kötelesek. Egész külön tudományzokat képez mindannak a tudása, hogy például adó címén az állam szükségleteinek fedezéséhez, az állami célok megvalósítására igényelt költségekhez ki-kiszta jövedelmének arányában mily összeggel köteles hozzájárulni. Az pedig már valóságos rejtély, melyből kilyukadni józan, természetes gondolkozásu ember alig képes, hogy a tizenegy nemben felsorolt egyenes adó tételen kívül hány faja, neme, változata van az ugy nevezett fogyasztási körben, avagy egyházi törvények szerint részletezett anynyifele megyei, községi és egyházi adókról. Hála a törvénycsináló uraknak ebben a tekintetben nem panaszkodhatunk, hogy szegények lennének avagy szükiben volnánk. Sőt, tulong-tul is elég akad; nemcsak, hanem gyarapszik, nemben, számban és összegben minden újabb törvényalkotás miniszteri és közigazgatási rendelet által.

Háiba, ez ellen tenni már nem lehet. Ezt kívánja az állam lennmaradása a közigazgatás, a jogrend és annyi más szükséges intézmény akadálytalan működése, a személy, vagyonbiztonság a helyi autonómia biztosítása, a jövedelmi források szaporítása, a hitelet békés gyakorlásának eszközei és legfőképpen a véderő fenntartása, mint a melyek mindmind igen bölcs, okos és helyén való követelmények.

Egy azonban való igaz s ez az, hogy a felsorolt adócimek és tételek révén az állampolgárok tiszta jövedelmének jelentékeny része folyik így be az állam, község és egyház szükségletének a földözésére és még amaz elasztikus „polgári becsületszó”-val megerősített bevallások dacára is összegezve ezen különféle adónemeket és a címen teljesített szolgáltatásokat, 25—30 szá-

zaléka a jövedelemnek faz, melyet az ember azért fizet, hogy ezáltal a jogot a megélhetésre megszerezze. Nem is szabatos, világos, a mit mondok. Ugy talán érthetővé lesz, ha ugy állítom föl a tételt, hogy az állampolgár jövedelmének 25—30 százalékát a fölso-rolt intézmények fennállásának céljaira köteles fordítani s csak a megmaradt 70—75 százalék az, amit magának mondhat, a mivel rendelkezhetik. ami megélhetésére marad. Marad? Dehogymarad. Nem is szólva arról, vajjon marad. Nem is szólva arról, vajjon elégséges-e? Bizony nem marad. Mert van egy beláthatatlan kitejedésű végtelen tér még a társadalomban élő ember számára, a melyen az elszámálhatatlan adózói nemek, fajok ugy hemzsegnek, hogy fölso-rolásuk a lehetlenséggel határos s csak összefoglalva gyűjtő névvel lehet azokat megjelölni e címen: társadalmi adó.

Hogy mi ez? Meghatározni is nehéz, körül írni sem könnyű, egyenkint felsorolni lehetetlen. Csak egynéhányat izelilőül jellemzésül.

A borbélynak adott borralaló, a fizető, kiszolgáló s piccoló pincérnek visszatolt, tálcán hagyott vagy markába csusztatott pár fillér, postás, portás, bérszolgá, cseléd, házmester, szolgál s annyi elszámálhatatlan házi és üzleti alkalmazottnak esetenként juttatott „tringleld”; olvasó, társalgó, nyelv, játék, sport, regatta, jólékony, művelődési, szépművészeti, társadalmi egyesületek tagsági díja; felülfizetés, önkéntes fölajánlás, jegy megváltás, meg emberfia legyen, a ki elszámolni tudja náifele címen, néven beszedett pénz mindmind társadalmi adó. Hogy mennyit tesz ki? Talán nem is volna jó megpróbálni s naponkint jegyezve, havonként összegezve, az év végén egy summában tudni. Az a csipp-csupp, apró-cseprő fillér, tíz-husz fillér, egy koronás, melyet így kiadunk, bizonyosan mondom, a legszerényebb igényű társadalmi ember háztartásában is, jelentékeny összeg. Talán megdöbbenénk, ha ezt tudnánk ismernénk. Vagy talán jó, hogy

nem is tudjuk összeg szerint, sőt még hozzávetőlegesen sem. Csupán azon ritka, nagyon ritka emberpéldányok, kik minden fillér bevételről és kiadásairól pontos jegyzéket vezetnek, azok adhatnának számot ilyenmü társadalmi adó összegéről.

Már most két kérdés tolut előlterbe, melyre a felvetett tárgygyal kapcsolatban válaszolni kellene. Az egyik az, vajjon szükséges-e az ilyenmü adózás; a másik az vajjon helyesen okserüen összeegyeztethető a reális gondolkodás-al?

Észrehatóan, számadatokkal kimutathatólag nagyon nehéz mind a két kérdésre megnyugtató és határozott választ, feleletet adni. Nagyon jól, alaposan, minden részletekre kiterjeszkedve kellene ismerni kinek-kinek vagyonni állását, jövedelmét, egyéniségét, társadalmi helyzetét s azon körülményeket, mellyel e helyzetet megalkotják. Sőt talán még ez sem elég. Egyénileg külön-külön kellene ismerni az embereket, mert hiszen nagyon sok társadalmi adó kényszerü vagy kényszerütlén teljesítésével egyéni gyarlóságokat, hiúságot, szereplési vágyat, érvényesülési ösztönt s annyi más subtlis gerjedelmeket is figyelembe kell venni, hogy a feltett kérdésekhez csak hozzá is szóljunk.

Mert kétségtelen, hogy bizonyos ethikai, társadalmi, emberbaráti és kulturális pénzbeli áldozat készséget maga a társadalom is megkíván egy társadalmi embertől. Vannak dolgok, eszmék, mozgalmak, melyekben anyagi hozzájárulás által részt venni kötelessége a társadalomban élő embernek. Ezek elől kitérni talán a tisztesség rovására is esnek s méltán képezhetné megítélés tárgyát. Ez a kellő fölismerés dönti el azután a kérdés első részét, mikor alapként azt veszi észre, vajjon ez adózások szükségesek avagy csak célszerűek, kényelmi vagy talán fényüzési szempontból tekintve indokoltak-e? A szükséges, a megkívánt: erkölcsi kényszerjellelével bír, ezt tenni kötelesség

A célszerű, adott esetenként bírálható el, míg a kényelmi és luxatív kiadás illetve adózás feltétlenül elítélendő, ha megfelelő reális alapja nincs. És ezen a ponton földi a válaszlátás második kérdése, mely összefüggésben áll az első kérdéssel. A mi helyes, okos és reális, az terjesztendő; de a mi nem áll arányban az anyagi helyzettel s a vagyoni viszonyokkal, társadalmi fellegásokkal s küönösen tetszelgésre, hiúságra és föltünésre van szánva: feltétlenül elítélendő.

Példákkal is szolgálhatnak, bár a példa nem sokat magyaráz. De csak egyet! Akinek fizetése éppen csak a megélhetésre elég s mégis kávéházban egy szivarért annyit ad, melynek árért a boltban teljesen megfelelőt talán kettőt, hármat is kapna: túl megy a reális gondolkodáson. Avagy az, ki feltünési vágyból, nyilvános adakozások során, mert tudja, hogy neve nyomtatásban megjelenik, viszonyaival arányban nem áll összeget ad: minden esetre nem reális ember.

Folytassam tovább? Miért? A morál kedvéért? Kárba veszett volna, hiszen erkölcsi oktatás számba menne s minden egyebet inkább, mint ezt.

Nem is ez a lényeg. Hanem az, mely másra vonatkozik bár, a kényeszerű adózások keretében: a társadalmi adó tekintetében sem volna szabad, hogy egy percre is szem elől téveszessük: csak addig nyujtózunk, a meddig a takaró ér. Már tudniillik akiknek takarójuk van. S a kiknek nincs, anynyival inkább.

Városi ügyek.

□ **Pályázati hirdetés.** Budapest székesfőváros közönsége által boldogemlékeztető József főherceg ur O cs. és kir. Fensége honvéd őparancsnokságának 25-ik évfordulója alkalmából, s annak emlékére, a m. kir. honvédség árvái részére az illetőségre való lekintet nélküli létesített alapítványi helyek közül folyó évi szeptember hó 1-től az Erzsébet leányvárházban két helyt kerül betöltés alá, amely helyekre ezenen pályázat hirdettetik.

Az árvaházba való felvétel kellékei kép igazolandó:

a) Az, hogy a felvételt kért gyermek tényleg a m. kir. honvédség kötelekébe tartozott vagy tartozó apának törvényes leszármazója;

b) vagyontalanság;

c) (félárvánál, akik tudniillik apátlanok vagy anyátlanok) az életben levő szülő vagyontalansága;

d) hogy az árva 6. életévét már betöltötte és hogy a 12-ik életévét még től nem haladta;

e) hogy ép testű és elméjű, a him-

lőn átesett, vagy ellene sikerrel beolaltott.

A kellően felszerelt bélyegtelen kérvények, — melyekben a szülő vagy gyám neve, állása és lakhelye (város, megye, utolsó posta) is felemlítendő — f. évi augusztus 15-éig a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyujtandók be.

A közönség érdekében.

A „Zombor és Vidéke“ egyik multi számában közleményt olvastam a városi piaci visszaélésekről és illetőleg a kofák garzárdálkodásairól. Nem állhatom szó nélkül, hogy erre a közönség érdekét minden tekintetben szem előtt tartó néhány soros, közleményre néhány szóval ne reflektáljak.

Igen feltétlenül aláírom és hozzájárulok az akkori cikk minden állításához, mert személyesen meggyőződtem, hogy piacunkon a közönség kizsákmányolása szinte a fő cél. Az is igaz, hogy a rendőség éber figyelemmel őrködik a piaci rend fenntartása felett, de a rakoncátlan kofák garzárdálkodásával szemben bizony csaknem tehetetlen. A multkori cikkben erre quasi figyelmeztetve is lett a közönség, s részéről a cikkben általában a városi rendőség volt, mint ok célozva. Erre vonatkozólag tudomásom szerint, csak azt vagyok bátor kijelenteni, hogy a rendőség ebben a tekintetben lankadatlan szorgalmat és figyelmet fejt ki. És ezért személyesen győződtem meg a tényekről. Személyesen kérdeztem meg egy kócos kofaszonytól, vajon a törvényhatósági határozatban kimondott határidőn belül reggeli 1/8 órákor hogy merészezi a termelőktől, a vevő orra elől a baromfiakat elvásárolni? Erre bölcsen válaszolta hogy néki ehhez joga van, mert a rendelet ebbéli jogát nem korlátozza.

S midőn ezen állítását a közeli rendőrőrszem is megerősítette, fájdalomtól félig-meddig megtört szívvel távoztam a porondról, mert a határozat, mely a közönség érdekét védendő, a kofák garzárdálkodását megszorítani kívánta, még jóváhagyva nincs. Tehát eszerint az oka a kofák garzárdálkodásának az, hogy a közönség érdekét védő határozat jóváhagyva nincs, ez nem pedig azon állítólagos körülmény, mint ha a rendőségünk a közönség érdekét nem védené. Igenis oda kell hatni, hogy a szabályrendelet mely tehát a piaci élet szerint még mindig nincs jóváhagyva, mielőbb jóváhagyassék. Akkor aztán lehet a helyzetben, segíteni a kofákat megszámozással, megadóztatással, iparengedély váltással, a bevásárlási idő megszorításával féken tartani.

Lakbéremelés.

Több helyről és lapból vett értesítés szerint a miniszterium jóváhagyta a vármegyei törvényhatóság abbéli határozatát, melylyel a vármegyei rendszeres díjokok lakbérért 500 koronában állapította meg. Öröndetes e hír, hogy a csekély javadalmazású díjokok így több lakbérhez jutnak s látszik, hogy ezekről mégis csak gondoskodnak. Nem tudjuk megérteni, hogy mennyivel rosszabak a város tisztviselői, hogy ezekről igazán senkisek gondoskodik. Mostoha gyermekek ezek, pedig hol vannak ezek a qualificáltak dolgában? S a munka, nohát ez legalább is felér annyival, mint a hasonló fokozatú hivatalnokoké! Dehát ezeknek talán a piaci élet nem oly drága? Bizony éppoly keservesen drágán fizetik ezek is az élet kellékeit, mint az állami, vagy megyei hivatalnokok. Nem csodáljuk aztán, ha egy városi tisztviselő s z é g y e n l i fizetését és lakbérért bevallani, mert egy

városi elsőrendű tisztviselőnek alig van annyi lakbéré, mint egy megyei díjoknak. De csak reméljenek, küzdve-küzdjenek és bizva-bizzanak a városiak.

Hírek.

* **Kinevezés.** Vojnits István alispán Jurisits Istvánt ingyenes irodai gyakornokot ideiglenes díjokká nevezte ki.

* **Házadó kataszteri munkálatok.** Az új adótörvény értelmében, minden házról ép oly kataszteri törzsvéteket fel, mint ahogy ez eddig a földknél us- volt. Ezért a helybeli pénzügyigazgatóság intézkedése folytán az egész megyében megindult a házadó kataszteri törzsvétek megfektetése. Előzetes megbeszélés és több kéréséges tétel megbeszélése után Zombor szab. kir. város adótisztjei is megkezdették ezen munkálatokat, mely tehát annyiból áll, hogy a házban levő összes helyiségeket osztályozva felveszik. Ezen munkálatoknak 1909. október hó 1-ig kell elkészülniök.

* **Polgári iskolai tanítók választása.** Zombor szab. kir. város polgári iskola tanítónak választása legnap délután 4 órákor volt a város-háza nagytermében. A választás elnöke a közige. bizottság részéről kinevezett Csapó Kálmán kir. s. tanfelügyelő volt. A tanítói állásra 7-en, a segéd-tanítói állásra 2-en pályáztak, mind kettő képesítéssel. — A tanítói állásra Baumann Károly és a segéd-tanítói állásra Szántó Izidor ipolyásági polg. isk. tanító lett megválasztva.

* **Iparossegéd kiténtetés.** A nagym. m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr, Verbovzky Simon helybeli lakos; szabó segédnek 34 évi egy helyen való lelkismeretes szolgálatáért 100 korona jutalmat és diszoklevelet adományozott. A jutalom f. hó 18-án vasárnap d. e. 11 órákor a zombori ipartestület termében fog átadatni, melyre az érdeklődő közönséget ezenen meghívja az ipartestület.

* **Esküvő.** Derányi Dömötör Aladár apatini kir. járásbíró f. évi július hó 10-én vezette oltárhoz Apatinban Dombovics Mariskát, Dombovics Dávid földbirtokos és neje szül. Gräber Anna bájós leányát.

* **Helyreigazítás.** Lapunk legutóbbi számában, a városi közgyűlés referációjában a polgári iskola rendes tanárának fizetését 1800 koronára jeleztük; ez téves, mert a rendes tanár fizetése a város rétézről 800 korona, 1200 korona állami hozzájárulásával, tehát összesen 2000 korona és 720 korona lakbér; — a segéd-tanító fizetése évi 800 korona, lakbéré 560 kor., állami hozzájárulása 600 korona.

* **A kalocsai kath. legényegylet 50 éves jubileuma.** F. évi augusztus havában a kalocsai kath. legényegylet ünnepli 50 éves fennállását. Ezen alkalommal nagyszabású ünnepélyek lesznek és aug. 15-től 23-ig kiállítás. A védnökségre Fernbach Károly főispánt kérték fel, ki e tisztséget készséggel vállalta.

* **Schmidt cirksusz.** Schmidt cirksusz bámulatos mutatványai upok óta zsufolásig töltik meg a cirksuzt. Mint nem mindennapi jelenséget kell felemlíteni a 3 nyujtó tornász szédületes mutatványait. Schmidt igazgató és neje csodálatos lóidomításai ugyszólván páratlanul állnak. Ez és még egy egész csomó kitünő mutatvány szerepel állandóan műsoron és tölti meg estéről-estére zsufolásig a cirksuzt.

* **Betörő katoná.** Zigler András 86. gyalogezredbeli közlegény négszszeres betöréses lopást követelt el Szeghegyen. A bűnös katonát átadták a katonai hatóságoknak.

*** Kitüntetett munkások.** A vármegye több helyén megható, szép és lélekemelő ünnepséget tartott a tegnapi Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter jutalmazott meg több gazdasági munkást hűségese szolgálata, buzgalma, megbízhatósága miatt. A munkások kitüntető oklevelet kaptak és 100 korona jutalmat. Pacsorn Cseke Sándort, Mladanovic Simon honvédezési gazdasági munkáját érte a kitüntetés. A miniszter jutalmát és elismerő oklevelét Császár Péter topolyai főszolgabíró adta át lelkesítő, szép beszéd kíséretében a megjutalmazottnak, akihez ezután Pásztor Sándor kisbirtokos intézett beszédet. Topolyai Zichy Nep. János grófné Barcal István nevű munkása kapott jutalmat. A topolyai község elöljáróság és a grófi család tagjai előtt Császár főszolgabíró nyújtotta át a derék munkásnak az érdem jutalmát. A család nevében Farnek Dezső dr., a család ügyésze mondott mondott lendülettel beszédet. Az ünnepélyes aktus után a Zichy-család lakomát adott a derék, öreg munkás tiszteletére. Kishegyesen Horváth Pál gazdasági munkást érte kitüntetés. A miniszter oklevelét és a jutalmát a bácsmegeyi gazdasági egyet megbízásából Kiss Károly birtokos adta át Horváthnak szép, buzdító beszéd kíséretében. Mindhárom helyen lelkes beszédek hangzottak el, amelyek Darányi Ignác földmívelésügyi minisztert dicsőítették, amiért ilyen szép ünnepet rendez a munkánknak és megjutalmazza a hűségese szolgálatot.

*** Bácsmegeye és a bortörvény.** A Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter által megalkotott bortörvény az egész ország osztatlan elismerésével találkozott és a törvényhatóságok legtöbbje felirati üdvözléssel ad kifejezést lelkesedésének. Legutóbb Bács-Bodrog megye állott az üdvözlők sorába és feliratában biztosította a minisztert bizalmáról és haláljáról.

*** Zomboriak Fiumében.** A zombori Rákóczi-asztaltársaság négytagú küldöttséggel meglátogatta a fumei Rákóczi-asztaltársaságot s ott időzött július 10—12 napján. A küldöttség tagjai voltak: Vértési Károly dízelnök, Buday Gerő elnök, Bagó Géza főjegyző és Omelka Gusztáv ellenőr. Buccari állomásnál Bajomy Alajos, a fumei indóháznál pedig Baltási Miklós asztaltársasági elnök, Boros Ödön alelnök, Sodó Károly pénztárnok, Kelemen Ferenc jegyző, Dimezer Vilmos és Kunetz János tagok fogadták őket. Baltási beszédre Vértési válaszolt. Mindkét asztaltársaság tagjai a Hungária-szálló éttermében gyűltek össze társasvacsorára, melyen részt vett Denk Árpád fumei m. kir. révkapitány is. A két asztaltársaság, vegyes ajku honpolgárok között Rákóczi emlékének tisztelésén kívül hazafias és jótékonyági dolgokkal foglalkozik, terjeszti a magyarság eszméjét azokon az exponált helyeken, ahol arra leginkább szükség van. Több alkalmi és hazafias beszéd hangzott el az együttes alkalmával. Vértési a fumei Rákóczi-asztaltársaságot köszöntötte fel beszédében. Baltási a fumei Rákóczi-asztaltársaság történetét ismertette s a fumei magyar gyermekek felruházásáról, kenyértelenek segélyezéséről s az ajkai szerencsétlenek javára történt gyűjtéséről szólt. Több hazafias szellemű felkötött hangzott még el. A fumeiek megmutatták vendégeinknek a város nevezetességét, a zomboriakkal együttes csoportképen lefényképeztek magukat s harmadnap annak a fogadalomnak hangoztatásával vettek búcsút egymástól, hogy a magyaripart pártolni fogják.

*** Kivágtak a magyar címet.** A szépléki vasuti állomáson lévő összes hirdetések közül kivágtak a magyar címet. Az eset nem nagy jelentőségű. Mi már hál' istennek tul vagyunk azon, hogy min-

den ilyen kis apró nyelvültögetésben beszaknánkunk kellene. Magyarországot sem erősebbé, sem gyengébbé nem teszi az, hogy van-e a szépléki állomás plakátjain magyar címer. De ez az értelem, gyermekek csínytevés jellemző, hogy milyen gyűlölettel lehet a magyar állam iránt, aki az éj sötétjét arra használja fel, hogy sorba kivágyja a magyar címet minden neen. Szépléki tét derék hazafias nemese lakják. Ez az a falu, amelyben nincs szegény ember. Itt mindenki szereti a hazáját, amely neki jólétet, gazdagságot ad. A címergyalázó tehát nem a széplékietek közül került ki. Lehet, hogy valamelyik agitátor állt ki-cio-nyes, nevelésese bosszút, amiért Szépléki derék népe között nem talált talajt a pángermanizmus maszlagja.

*** Vállalkozók figyelmébe.** Az ujvidéki kir. törvényszéki, valamint a palánkai, obecsei, szabályi és titeli kir. járásbírósi fogházakban letartóztatott foglyok és rabok rendszeres ételmezésével, valamint a betegek számára orvosi rendelőny alapján kiszolgáltatandó étladagok és ételmi szereknek 1912. december 31-ig leendő biztosítására f. aug. 17-én a kir. ügyészségül írásbeli nyilvános versenykiírás hirdettek. A közlelbi felütelek a kir. ügyészségnél tudhatók meg.

*** Egy Milliárd.** A Triesti általános biztosító társulatnál (Assicurazione Generale) biztosított tőkék állaga elérte az egy Milliárd (ezer millió) korona összeget — Ez az első eset, hogy egy magy. osztr. intézet ily állományt képes felmutatni, amilyen különben csak nagyon kevés európai biztosító társaság ért el eddig. Ezen eredmény nagy fontosságú közgazdasági eseményt képez, mert ez egyrészt biztosítási intézményünk versenyképességét, másrészt pedig azt a nagy bizalmat igazolja, a melylyel a közönség ezen legnagyobb biztosító társulatunkkal szemben viselkedik.

*** Elsülyedt uszályhajó.** Bajáról táviratozta tudósítók: Tegnapi délután az Ottó uszályhajó, melyet a Lehel gőzös vontatott, nekivágódott a baja—bátaszéki hid pillérjének, derékon kettétört és nyomban elsülyedt. A személyzetet csak óriás erőfeszítéssel sikerült megmenteni. A hajó rakományá tönkre ment.

*** Revolver asszonykékben.** Vuics Boskó szabályi lökupez régóta féltékenykedett feleségére, aki körül unokaöccse, Vuics Bertalan sokat legyeskedett. Tegnapi azt mondta a feleségének, hogy elulazik s három napig nem jön haza. El is távozott, de csak a kor-mába. Ott félfélig megivott vagy két liter bort s hazament. Amikor a szobába lépett s meggyújtotta a gyertyát, szörnyű kép tarult eléje. A következő percben rárohant unokaöccsére kivonszolta az ágyból, a földre rántotta s ütlegelni kezdte. E pillanatban lövés dördült el. Vuics Boskó a melléhez kapott. A golyó szerencsére csak a ruháját perzselte le. A lövést az asszony tette. Hamarosan megjelentek a csendőrök, akik véget vetettek a harcnak s megindították az eljárást.

*** Közúti vasut Zentán.** A kereskedelemügyi miniszter a Zákó István dr. és társainak a zentai vashidon átvezető közúti vas-ut előmunkálataira megadott engedély érvényét 1 évre meghosszabbította.

*** A titeli jegyző nyugdíjazása.** Gracsovics Gerő titeli községi jegyző kérvényt nyújtott be a vármegyéhez és megroggált egészségére való tekintettel nyugdíjaztatását kéri. A kérvény elbírálása véget a megyei nyugdíjválasztmány legközelebb ülést tart.

*** A magyar nemzet Szent-Antal temploma.** A „Páduai Szent-Antalról Nevezett Kápolnaegyesület“, mely

a Magyar Nemzet Páduai Szt.-Antal Templomának Budapestben, a Zuglóban leendő felépítését tűzte ki céljául, országos gyűjtésre kapott belügyminiszteri engedélyt, melyet a jövő hónapban fog megindítani, hogy szent Antalnak az egész országban élő tisztelt hozzájárulhassanak a templom felépítéséhez, s így azelőtt a Magyar Nemzet Páduai Szent-Antal Temploma legyen. A gyűjtés iránt, melynek előkészítő munkáitai most vannak folyamatban, országszerte nagy érdeklődés mutatkozik. Az egyesület elnöksége a püspöki kar támogatását is kérte, a kitől máris hathatós támogatásban részesült. Nevezetesen Városv Gyula kalocsai érsek 300 db, valamint gr. Zichy Gyula pécsi püspök 250 db gyűjtőtűvet kért, egyházmegyéjükben való szétküldés végett. Vasary Kolos bibornok, hercegprímás pedig értesítette az egyesület elnökségét, hogy legközelebb kiadandó főpásztori körlevelében a Magyar Nemzet Szent-Antal Templomának érdekét főegyházmegyéje papságának s általa a híveknek, valamint áhitbuzgalmi egyesületeknek és társulatoknak pártfogásába ajánlja s megengedte, hogy a folyó évrnek valamelyik vasárnapján a főegyházmegye valamennyi templomában a Magyar Nemzet Szent-Antal Temploma javára gyűjtés rendeztessék. A főváros összes templomában f. évi június hó 20-án rendezett gyűjtés is tekintélyes összeget jövedelmezett. Lovag Ember Károly az egyesület elnöke, valamint Drégely Dezső titkár és Orosz Antal pénztáros nagy buzgalommal látják el az ügyben felhalmozandó teendőket. Az egyesületnek VII. Angol utca 29. sz. alatti irodáját Drégely Dezső titkár vezeti, aki készséggel szolgál ügyre vonatkozó mindenem felvilágosítással.

*** Halálozás.** E hó 14-én halt meg Hódáságon Trichler Xaver Ferenc földbírtokos, a Ferenc József rend lovagja, 70 éves korában. Temetése 16-án volt nagy részvét mellett.

*** Olcsó szappan** csak jó és tiszta szappan. A legjobb a „Schicht“-szappan, a „Szarvas“ jeggyel miért is az a legolcsóbb. A mai drága időben különösen arra ügyeljenek a háziasszonyok, hogy jó és tiszta szappant kapjanak, mert más szappanból kétszer annyit használnak el és avval fehéreműt csak rontják. Egy-szerről átsmítás „Szarvas“-jeggyel „Schicht“-szappannal, pótol más közönséges szappannal való kétszeres bedörzsölést. A „Szarvas“-jeggyel „Schicht“-szappan tisztaságáért 25.000 koronával szavatolunk. Valódi csak a „Schicht“ névvel és a „Szarvas“ jeggyel.

*** Pusztuló vetés.** Bajáról írják: Bácsalmás határában a marokkói sá-kához hasonló ismeretlen rovarok léptek fel tömegesen. A pusztítás megállítására céljából a bácsalmási főszolgabíró sürgős fölterjesztést intézett a földmívelésügyi kormányhoz.

*** Öngyilkossági kísérlet.** Öszivacról jelentik: Horváth Mariska 20 éves öszivaci leány reménytelen szerelme fölötti bánatában fegyvert fogott maga ellen és a gyomrába lőtt. Sérülése nem veszélyes.

*** A gombosi Duna halottja.** A gombosi orvos távirati úton kért engedélyt egy a Dunából kihalászott ismeretlen férfitulha eltakarítására, melyen hullámsértések vagy ellenállási jelek észlelhetők nem voltak. Ezen alapján azután meg is engedték az ismeretlen öngyilkosnak vagy szerencsétlenül járt polgárnak eltemetését.

*** Korcsmai verekedés.** Regőcéről írják: Tóth Dénes 42 éves regőcei földműves Brandner József korcsmajában tartott a múlt napok egyikén este 9 óra tájban. Az után találkozott Pál István 28 éves bográrral és Pécsi István 28 éves földművesrel. Tóth már régi haragosa Pál-

nak, ezért mest ittas fővel összeszólkoztak, Tóth ökölrel mellbe vágta haragosát, azután beszaladt a koromába. Pál és Pécsi utána mentek és az ivóban Pál egy szódásüveget kapott fel, azzal fejbe ütötte Tóthot, aki a súlyos ütés miatt azonnal a földre bukkott. Pál ekkor odaszólt Pécsinek, hogy „no most üsd, nem apád” és ütötték is a földön fetregő Tóthot. Pécsi egy vastag bottal ütötte, ahol érte, Pál pedig patkós botjával rugdosta. Tóth a brutális verekedésben fején, hátán, oldalán és karján súlyos testi sérüléseket szenvedett. A községi rendőr értesítette a csendőrséget az esetről, mely megindította a nyomozást. A két brutális legény azzal védekezik, hogy Tóth őket le akarta szurni, azért verték meg. Mindkettőt feljelentették a szabadki kir. ügyészségnél.

*** Agyonütötte sógorát.** Varga Ferenc péterrévei lakos két fejsze csapással agyonverte sógorát azért, mert nem engedte megverni feleségét és anyósát.

„IDEÁL” pörköltkáv a legjobb.

(Amateur-fényképészeknek)
Altalános elismert kitűnő szalon és uti fényképezési készülékek, felülmulhatatlan minőségű pillanat kézi apparátusok, vala mint mindenféle fényképezési cikkek Moll A. cégnél (Bécs, I. Tuchlauben 9. os. és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapítottát 1854-ben. Kiváratra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

sárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgon-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

(Daruvár fürdőről írják)
Kitűnő gyógyhatású vas és iszapfürdőink használatára naponta számos és előkelő vendég érkezik. A bérlió mindent elkövet, hogy a fürdőt a mai kor szellemére emelje, a lakások ujonnan burorozva, levegő és nap fürdők a júliusi erdő magaslatán létesítve melyek egészségügyi szempontból kitűnőek. És így fürdőnk bátran felveszi a versenyt bármely más elsőrendű iszap fürdővel.

(A legideálisabb divatos mosószere neve Persil. Az idő egy harmada alatt és kevesebb fűtőanyaggal mindenki hófehér ruhát kaphat. Persil nem tartalmaz semminemű Clót vagy más sósavat, jótállás mellett ártalmatlan és a ruha kímélésére szolgál. Persil éppolyan jótétemény nagyruhahosásként mint ahogy kis családban a ruhamosásnál kerestetik.

Zombori esetek.

Garázdálkodnak az aszfalt-betyárok.

Zombor, 1909. július 17.

Habár rendőrségünk a fenyvesben, hol annyira dúl a szabadszeretem, hogy naponként megismétlődő erkölcstelen jelenetek miatt végig nem mehet és nem szívhajta zavartalanul az ozondús levegőt, tudomást nem szerez; már is említést kell tennünk a városunkban garázdálkodó aszfaltbetyárokról.

Egyes utca sarkokon, hatóságok kapui előtt gyülekeznek össze ezek az erkölcstarabló urak és itt vetik ki hálójukat az arra gyanútlanul és egyedül elhaladó védtelen nőkre. Hangos megjegyzések, tisztességtelen ajánlatok kísérik a zavarában kipirult hölgyet. De mindenkivel csak egyszer tesz az meg, mert másodszer már senki sem mer arra elhaladni, hanem kikérülve a díszes társaságot. Sőt még ennek dacára is kénytelen az utca tulsó oldaláról bármennyire is nem tekint oda, látni a fixirozásokat és hallani az őt kísérő hangos megjegyzéseket.

Rendesen olyanra vetik ki hálójukat ezek az „utcahősök”, akikről jól tudják, hogy nincs aki esetleg őket megvédelmezze. Az arra haladó ölgyek pedig kerülni akarván az utcai botrányt, nem húznak végig napernyőjükkel üldözőjük arcán; pedig elég rosszul teszik, ha ezen egyedüli módhoz nem folyamodnak.

Ha nem reagál a médi; nincsen aki védi, jönnek a Fenster-promonadék, ha erre sem lesz figyelmes, postrestante választ kérő és gépirással írt levelekben kap ajánlatot a férjhez nem méltó és névtelenség homályában gyáván meghunyászkodó üldözőjétől, ki nem riad vissza attól sem, hogy esetleg anyagi támogatást is igérjen. Akad olyan is, aki csak négyeszem közt meri ajánlatát szóbelileg is megismételni. Ilyenkor minden esetben kijár neki az erkölcsi pofon. Találkát kér. Legutóbb is történt egy ilyen eset, melyben most az egész város, akik látták és tudják a dolgot, kacagnak egyik aszfaltbetyár felsülésén.

Eláruljuk, hogy a hős egy papucs alatt nyögő atyafi.

Találkát kért egy szegény, de tisztességes leánytól, kinek az az egyedüli kincse, hogy csinos, de ez, mint látjuk, egyszerűen mind a veszte is.

Nos hát ez a szegény leányka nem tudott üldözője elől menekülni, kénytelen kellett lenni „szinleg” belemenni a találkába. Ezután jó ötlete támadt. Mi történt? A papucs hős aszfaltbetyár a találka színhelyén a leánykát helyettesítő saját feleségével találkozott, hogy mi történt az eset után a családi tűzhelynél, erről már hallgat a fáma. Minden esetre nem irigyelhetik a többi kollégái a szegény pórul járt társukat, a kinek valószínűleg egyszerűségekorra elment a kedve a titkos találkától. Így kellene, hogy járjanak a többiek is!

Ugy képzéljük magunkat, mintha nem is Zomborban, hanem egy erkölcstelen világvárosban lennénk? Vagy talán nem?

Korbács.

Sötét bün.

A lelketlen sógor.

Megrontotta a felesége hugát.

Sterba Károly péterrévei géplakatos 1901. évben feleségül vette Orosz Etelka árvaléányt 1500 korona hozománnyal. Sterba Károly, ki könnyelmű, iszákos ember volt, csakhamar elverte felesége hozományát.

Most felesége 11 éves hugát vette magához csekély tartási díj ellenében. Az elvetemült ember behálózta a gondnokságará bizott gyermekét, és addig üldözte, míg végre hálójába kerítette és megbecsületlenítette. Bűnös üzemleit most már rendszerezette a szegény gyermekkel. 14 éves korában a leánygyermek anyává érezte magát. Sterba ezt megtudván, angyalcsinálásra kényszerítette a leányt; az operáció sikerült. E bűnbe a leány 3 év alatt 4-szer esett. 17 éves korában négyeszer volt anyja és négyeszer hajtotta el magzatát Sterba unszolására és segítségével.

A 17 éves bűnös teremtsnek kérői akadtak, de Sterba ellenetzte a házasságot, mert ő akarta a leány vagyonát is magához kaparintani; és azon törte most már fejét, hogy feleségét elpusztítsa, és a leányt vegye feleségül. A bűnös üzemlek most már a csendőrség fülébe kerültek, kik Sterba Károlyt letartóztatták.

Irodalom.

Egy új könyv.

Dr. Kanyó Gyula helybeli róm. kath. lelkész fordításában nemrég egy munka jelent meg, mely mindenkép megérdemli, hogy utána érdeklődjünk. Már a könyv címe is „A látszólagos és lényeges halál” hivatta van az érdeklődést felkelteni.

A halál e nagy ismeretlen oly közel áll mindannyiunkhoz, hogy vele foglalkozni és róla gondolkozni többé kevésbbé minden ember szokott.

Tisztasága **30.000** koronával szavatolatik.

A konyhában és házban
mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, esális

Schiecht szarvasszappannával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli. Szavatolt tisztasága ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeseltetik.

(A Liniment. Capsici comp., a Horgony - Pain - Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, közhvény, oszónál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hánygásfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszere jó eredményre alkalmaztatott bedörzsölés-képpen az influenza ellen is és üvegekben; á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevá-

Dr. Kanyó könyvében megtaláljuk az összes újabb megfigyeléseket a tetszhalálról. Plausibilitással vannak téve továbbá az észlelési kísérletek, valamint a tényleges halál biztosan felismerhető jelei. Szerző számos esetet hoz fel, a midőn a halál csak látszólagos volt és az illető szokászerű észlelgésekkel magához tért, valamint olyan eseteket is találunk, melyekben az illetőt eltemették és csak későbbi exhumálása alkalmával győződtek meg arról, hogy az illető tetszhalot.

A munka olcsó volta hozzáférhetővé teszi azt mindenki számára, mert 1 koronát ily hasznos és tanulságos mindenkit érdeklő témáért szívesen ad bárki.

Mi a legmelegebben ajánljuk e könyvet nemcsak lelkészeknek, hanem minden műveltebb egyéneknek.

A könyv különben a szerzőnél kapható.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIXÁSVÁNYVIZ

Vese és Hólyagbajknál, a vesemedence idült huruljainál, húgykő és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kiűnő hatásának bizonyult. Orvosiilag ajánlva. Főraktár Lugumerszky P. Szvetozár cégnél, Zombor.

Közgazdaság.

A „Herme“ Magyar Általános Váltóüzlet részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzügyről.

Budapest, 1909. július 15.

A budapesti értéktőzsdén az elmúlt hét folyamán az üzlet ismét szűk keretek közt mozgott mindazonáltal az irányzat tartótnak mondható, és az árfolyamok a múlt hetiekhez képest általánosságban némileg javultak.

A hét legnevezetesebb eseménye a rimamurányi vasmű és részvények árfolyamhanyatlása volt, mely körülmény arra vezethető vissza, hogy a legutóbbi jelentésünkben említett nagymérvű vásárlások a szóbanlévő részvényekben érdekeltséget vállaló csoport részéről egyelőre be lettek szüntetve, és ennél fogva a nyereség realizáció céljából piacra került újra már csak nehezebben és eszökkenő árfolyamok mellett talált elhelyezést. A részvények árfolyama, mely a 600 koronás árfolyamot haladta volt tul, az eladások folytán 581-ig ment vissza, de a mai napon ismét 585 koronáig emelkedett és pedig véleményvásárlások folytán, melyek arra vannak alapítva, hogy az érdekelte csoport csak az árfolyam rohames emelkedésének ellensúlyozása céljából függesztette fel vásárlásait, melyeket azonban megfelelő időpontban újra folytatni fog.

Kereslet mutatkozott a magyar jelzáloghitelbank részvényei iránt emelkedő árfolyam mellett, és az érdeklődést ezen papir iránt összefüggésbe hozzák azzal, hogy a magyar jelzáloghitelbank zálogleveleinek elhelyezése az utóbbi időben nagyon kedvezően alakult.

Jó kezek részéről állandóan vásárlások eszökzölletnek az Első magyar általános biztosító társaság, valamint a magyar

vasuti forgalmi r. t. részvényeiben; előbbiek ezen kereslet folytán számottevő árfolyamemelkedést is értek el.

A járadékpiac és a befektetési értékek piaca általában teljesen elvult hanyagolva, csupán a 4 1/2 %-os magyar kincstári jegyekben fejlődött ki nagyobb forgalom, főleg külföldi számlára türtént vásárlások folytán.

A sorsjegypiacon elég élénk volt a forgalom, különösen keresettek voltak a magyar jelzáloghitelbank 3 %-os sorsjegyei, melyek 103.50-ig emelkedtek, továbbá ugyanezen intézet konverziós sorsjegyei, melyekben vidékről sorsjegycsoportok számára nagymérvű vásárlásokat eszökzöltek.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők:

	július 8.	július 15.
4 % magyar korona járadék	93.37	93.30
Magy. jelzáloghitelbank részvény	439.25	444.75
Magyar ált. biztosító társasági részv.	10025.—	10100.—
Rimamurányi vasmű részv.	591.75	584.75
Magyar cukoripar részv.	1957.50	1962.50
Osztrák magyar államvasut rv.	723.50	724.75

Lapunk nyomdájában

tanonc

□□□ felvétetik. □□□

Nélkülözhetetlen

UJSÁG!

Magyarországon minden fűszer, gyarmatárú, csemege, hu-árú, tejtermény stb. kereskedőnek, és élelmezési szövetkezeteknek, szállodás és kávészaknak, sőt minden háztartásnak a

Csemege Ujság!

Élelmezési szaklap.

Ez a maga nemében páratlan betilap szeptember 1-én indul meg. Előfizelési ára félévre 5 kor. egész évre 10 korona. — Előfizetők ujévig (4 hónapig) 3 koronáért kapják.

Szerkeszti és k. adja **Lenkei Zsigmond** Budapest, VIII. Sándor-ter 4.

A legjobb hirdetési mód.

Senki sem nélkülözheti!

Kiadó!

a Bácsmegyei Agrár Takarékpénztár épületében egy utcai és több udvari hetyiség.

A magy. kir. államvasutak MENETRENDJE.

Érvényes 1909. május 1-től.

Budapestről indulás: reggel 7:10 (gyors) 7:45, 12:10, d. u. 1:55, 3:20 (gyors), 6:30 10:10. Zomborból Szabadkára reggel 5:05, 8:08 (gyors) 11:30, 4:25 (gyors) és este 8:56 órakor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órakor, 10:25 délután 2:02, 6:55 (gyors) és 7 órakor.

Zomborból Gombosra reggel 6:55, 12:07, délután 3:41, 8:08 (gyors).

Gombosról Zomborba reggel 7:19 (gyors) 10:22, délután 3:31 és 7:45

Zomborból Óbecsére 3:15 reggel, 7:51 reggel, és 4:35 délután.

Óbecséről Zomborba 3:46 reggel, 9:10 reggel és 2:36 délután.

Zomborból Ujvidékre reggel 3:10 és 6:51 órakor és délután 3:46 órakor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2:07 és 7:51 órakor és délután 1:55 órakor.

Zomborból Bajára reggel 6:45 órakor, délután 12:57 és 4:23 órakor.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7:22 órakor és délután 1:15 órakor.

Ujvidékről Titelre reggel 6:54 és délután 5:25 órakor.

Titelről Ujvidékre reggel 3:32 és délután 1:15 órakor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7:10 délután 3:03 és 7:47 órakor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3:18 és délután 2:35 órakor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4:40, 11:45 és délután 1:32 órakor.

Óbecséről Szabadkára reggel 4:10, 7:20 és délután 1:10 órakor.

Szabadkáról Bajára reggel 4:33, 10:32, délután 1:57 és 7:05 órakor.

Bajáról Szabadkára reggel 5:51, 10:05, délután 3:28 és 7:18 órakor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4:20, 9:45 és délután 3:45 órakor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4:00, 9:15 és délután 4:56 órakor.

Halasról Bácsalmásra reggel 3:56, délután 12:27 és 6:22 órakor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3:52, déli 12 és este 8:44 órakor.

Bácsalmásról Regőcére reggel 6:16, délután 3:30 és 8:25 órakor.

Regőcéről Bácsalmásra reggel 2:35, 9:40 és délután 6:45 órakor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5:20, 10:30 délután 1:23, 4:05 és 6:48 órakor (gyors).

Ujvidékről Szabadkára reggel 4:27 7:55, (gyors) 10:42, délután 4:29 (gyors), 7:22 órakor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6:15 és 9:44 órakor, délután 1:47, 6:53, 8:35, 11:05 órakor.

Szegedről Szabadkára reggel 3:05, 7:40 és 11:30, délután 3:12, 4:55, 6:34, 10:28 órakor.

Szabadkáról Cserevenka-Gombosra 5:30 reggel, 2:20, 7:10 d. u.

Gombos—Cserevenka Szabadkára 3:35, 10:40 reggel, 4 d. u.

Szegedről Zentára 4:20, 1:35, Zentáról Szegedre 6:30, 3:30.

Uj-Gombos—Bácsordas—Palánka 4:58, 8:56 reggel

Uj palánka—Bácsordas—Uj-Gombos 5:18 reggel, 1:10, 5:33 d. u.

Hirdessen lapunkban, mert hirdetéseink biztossá sikerrel járnak.

Nyilttér*)

Az életnek csunya berendezése, hogy még a pompázó virág mögött is veszedelem leselkedik, amely végzetessé válhat. A nyári megbűlés ilyen veszedelem, csak hogy sajnos nem veszik eléggé komolyan és a kár sohasem marad el. Leggyőzősebbnek legkényelmesebb és legkellemesebb útja a Fay-féle valódi szodeni ásványpasztilla használata, a melyet egy skatulyával 1 korona 25 filléért minden gyógyszerárban, drogériában és ásványvízkereskedésben meg lehet venni. Főképviselet Ausztria-Magyarország részére: K. Fr. Guntzert Wien, VI., Gr. Neugasse 17.

A CLUB EXTRABIS

elég a legkevesebb hamu nélkül óvakodjunk utánzattól.

Alapítva: 1886. Dr. ROTH AD. Telefon: 51-17.

Testegyenestítő
gyógyintézet és szanatoriuma
Budapest, VII. ker., Stefánia-ut 55. sz.
Bejáró és bennlakó hát- és lábtegeknek (Elferdülések, izület és csontgyulladások, feamok, és törések, zsugorok stb.) Saját műterem Hessing-féle járó és Dr. Rohl féle automat. Egyenestítő gépek és korsettek részére, Svédorna, gerincnyújtás, massage stb. Mérsékelt árak. — Kívánatra prospektus.

4223/1909. kig. sz. Pályázati hirdetmény.

A szenttamási községi irnoki (kat. nyilvánlartói) állásra folyó évi június 6-án hirdetett pályázat megfelelő eredményre nem vezetvén Szenttamás község képviselőtestületének kérelme folytán a pályázati határidőt **1909. évi július hó 31-ig** meghosszabbítottam és felhívom ezen 1000 korona évi havi előleges részletekben kiszolgáltatandó fizetéssel javadalmozott irnoki (kataszteri nyilvánlartói) állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám fenti határidőig terjesszék be.

A választás határnapjáról később fogok intézkedni.

Obecse, 1909. évi július hó 3-án.

Dr. Balaton Gyula,
főszolgabíró.

Legtartósabb

fűzőket

készíti, beküldött pontos derékmérték :: szerint ::

Fenyvesi Sarolta Baján.
Meg nem felelő vissza vétetik.

Dédity Csedomir fodrász üzletében

egy tanoncot

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatöré, göcs és más ideges állapotban szenved, kérjen orvot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. hatályú gyógyszerár által Majna Franfurt.

A nagymosás most élvezet!

Persil

Modernes Waschmittel

Teljesen ártalmatlan! Nem Chlor
Egyszeri főzés —
hőfehér fehérenemű!
Sem dörzsölés és kefélés!
Sem mosódeszka!
Takarít munkát, időt és pénzt!
Egyszeri használat, mindig kell!
Egyedül áll gyártó Ausztria-Magyarországon
Gottlieb Voith, Wien III/L.
Kapható minden szakba vágó üzletben.

Páraflan a maga nemében RUSZÁNDÁ

GYÓGYISZAP FÜRDŐ
Melenecén (Terentálvármegye, Délmagyarorsági)
Nyitva minden évben május 14-től szeptember 14-ig. Összekötte vasuti vonallal, posta és távírda állonással. Fürdőben hírneves orvosok rendelkeznek. Biztos speciális hatással bír: köszvényben, idült izületi rheumában, a scrophulosis minden alakjában, mindenféle gyógyászati ellenálló bőrbetegnek psoriasis és prurigo-ban szenvedők, rendellenes vérzésben szenvedők s idegbetegnek. Csontbántalmaknál, Caries Necrosisnál a leghíresebb nemzetközi fürdők felülmúlja. Az idült lues bántalmaknál biztos hatással bír. — Lakóházak négy modernül berendezett szállodából 74 szobából állanak. Kitérő jó konyha, vendéglő, ételk és italok, zene, zongora, tekepálya, tekasztal, virágos és trnyas park padokkal áll rendelkezésére a fürdővendégeknek. Közlekedési felvilágosításokat és prospektusokat kívánatra és díjmentesen Piper szki Kamenkó fürdő-ügynivő szolgált.

Vasuti vendéglő

átvétel. Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a

GOMBOSI vasuti vendéglőt

átvettem és azt teljesen restaurálva a t. közönségnek rendelkezésére bocsájtom. Naponta friss vellás reggeli, halpaprikás, (naponta többször frissen főzve). Jó ételek egyáltalában, jó hegyi borok, friss sör.

Becsés pártfogásukat kérve, maradtam tisztelttel

Weinmann Lipót,

a gombosi vasuti vendéglő bérletje.

Egyetlen kitérő alkalmi vétel!!!

Kereskedők és házalóknak rőfösárukból.
Szétküldés magánfeleknek is.
40-45 méter blusszövetek

(francia zefir) 80 cm. széles, csak 18 koronáért, legújabb finom minták. Divatsoffrek ruhák, bluzok és ingek. Kanavász ágyhuzatokra, Oxford férfingekre, kékfestött, flanel- és barchet-maradékok 6-14 méter hosszú, jótállók hibátlanúságért, szintartó legjobb minőségben. Ha az áru meg nem felel, a pénz azonnal visszaküldetik és a csomag bérmentelenül visszavétetik. Legkisebb vétel 5 kilós csomag, 40-45 méter utánvő mellett. Megrendelésnél meghatározható, mennyit :::: melyik csoportból. ::::
Szövéstet S. STEIN Nachod
Csehország.

Raktár Zombor részére: Weidinger S. és Zs. és ifj. Heindlhofer Róbert uraknál.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas rend tulajdona. Elsőrangú kónes hővizű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használnak az összes reumatikus és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlégszénasavas- és villamosvíz fürdők. Író- és belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Friss szalámi és ementháli sajt

Kapható: ifj Heindlhofer Róbertnál Zombor.

Csak a valódi

Kaiser-Borax

finomítja és fehériti a bőrt.

Óvás!

A valódi **Mack-féle**

KAISER-BORAX

csak finom zinnobervörös dobozokban és fenntebbi kivitelben hozatik áruba.

Vigyázzunk a védjegyre!

Utánzatok,

melyek lévszélésre alapulnak, bíróság üldöztetnek, amire kereskedők és fogyasztók figyelmeztetnek.

Egyedüli készítő Ausztria-Magyarországon

Gottlieb Voith, Wien III/1.

Mindenütt kapható

HIRDETMÉNY.

Az alulírott légszeszgyári igazgatóság szíves tudomásul hozza, hogy zombori szükségletre ez évben is több waggon-rakomány

elsőrendű darabos

gázkokszot

tartott fenn, és pedig kizárólag osztraui gázzsénből párolva. A koksz ára egy teljes waggonszállításnál:

5 K. métermázsánként

és helyt zombori vasutállomás. A szállítás utánvét mellett történik. Gyári kiszolgálás, kifogástalan minta és :: hivatalos mérlegelés biztosítatik. :: Előjegyzéseket mielőbb a lenti címre kérünk.

Szabadka, 1909. évi július hó 10-én.

:: Tisztelettel ::

a Szabadkai Légszeszgyár Igazgatósága.

Kisebb és nagyobb Bosnyák-birtokok

vételét és eladását mérsékelt jutalék ellenében szolidan és biztosan közvetít **Posavinaagentur Pálfi és Ambrus, Breskán.**

Tekintve, hogy a bosnyák földek, dacára jó minőségüknek és az anektálás tényének még ma aránylag olcsón megszerezhetők, de figyelembe az általános érdeklődést, mely az itteni föld iránt nyilvánul, biztosra vehető, hogy annak ára rohamosan emelkedni fog, miért is az érdeklődők figyelmét ezen körülményekre felhívjuk és kérjük, hogy érdeklődés esetén szolgálatainkat igénybe venni sziveskedjenek.

Steckenpferd-Liliumtejszappan

leghatékonyabb szappan a bőrre ugyszintén a szeplő ellen.

Kapható mindenütt.

Kiadó földbirtok.

477 katasztrális hold szántóföldem a zentai határban, kellő gazdasági épületekkel felszerelt két nagy lanyával folyó évi október hó 1-től kezdődőleg 6 egymást követő gazdasági évre **haszonbérbe kiadó** egyben vagy külön kevesebb területtel is.

Értekezni lehet velem szóval vagy írásban bármikor Zentán lévő házamnál (új plébánia mellett), és Zomborban, a Bodnár és Zentai gépraktárban.

Rudis Ignác,
földbirtokos.

Egy csinos

hálószoba butor

elköltözés miatt sürgősen és **jutányosan eladó.**

Zombor, Bajai-utca 11. szám alatt az udvarban.

Gleichenberg-gyógyfürdő

(Stajersorszag.)

Klimatikus gyógyhely. Nyári üdülő, Gyógyjavatok: A légzőszervek összes hurutai Exsudatok, mellbajok (csak kezdő vagy régi elmeszesedett) tüdőemphyesema, asthma, szívom szivlapoczkabajok, skrophulus, hólyag-hurut, köszvény és rheuma, női bajok, lábba-dozóknál. Teljes gyógyszerközk mindenmű-
javatoknál.

Világhírű gyógyforrások.
Idény: Május 15-től, szeptember 30-ig.
Prospektusokat küld és mindenmű felvilágosítást ad a **fürdőigazgatóság.**

Hirdetéseket a kiadóhivatal

Azon mélen tisztelt gazdák kik földművelés és kővektű arató-gépeket olajtanak vásárolni, szíves érdeklükben kérjenek prospektust

MASSEY-HARRIS

kővektű,

MASSEY-HARRIS MASSEY-HARRIS

fűkezelő,

aratógépekül.

Kartellen kívül!

MASSEY-HARRIS COMPANY, TORONTO
északamerikai fűkezelő- és aratógépgyár.

!!! A világ legszolidabb gyártmánya !!!

Veretőképviselő: **Kornstein Gyula Sándor** BUDAPEST, V. Alkotmány-utca 23. sz.
Utazók és ügyendők uton ninassnek.

Közvetlen kővektű aratógépek kérésnek.

ELISMERT LEGHIRESEBB CSÉPLŐKÉSZLETEK TELJES JÓTÁLASSAL

HERKULUS MOTORVALLALAT
BUDAPEST V. AKOTMÁNY-UTCA 30.

ELSŐRENŐ SZIVOGÁZTELEPÉK ÜZEMKÖLTSEGE, LŐERŐ ÓRÁNKINT KB. 1 1/2-2 FILLÉR ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA, ÁRJEGYZÉK INGYEN!

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel. A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmagasabb gyomor- és utsti-bánalmak, gyomorégés és gyomorfű, rögzült székek, májbetegségek, vér elütés, anyajér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e fele bizsuzsuznak évtizedek óta mindig nagyobb elismerést szerzett. Ára egy lepedéssel eredeti doboznak 2 kor, Hamisítások törvényileg fenyejtettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A Moll-féle” sós-borszesz egyetemes mint fajtálmestillapító bedürzéselő szer közvény, e-é és megkülés egyéb következményeinek legismertebbjeper.

Egy üveget eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nőszappan, a bor gyökéres gondozására és ápolására ugy gyermeknek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész, es. és kir. udvari szállító által
Bécs, I. Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta postautó mellett teljesítenek. o o o o o
A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. o o o o o o o o o

A bácsalmási járás főszolgabírójától.

3140. sz. 1909.

Pályázati hirdetmény.

A bácsalmási járáshoz tartozó **Jánoshalma községben** elhalálozás folytán üresedésben levő **községi irnoki** állásra az előzetesen kiírt pályázat eredménytelensége folytán **f. évi július hó 31-iki** határidővel ujjolag pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a következő:

1. Havi előleges részletekben felvehető évi 800 korona készpénz fizetés.
 2. Az ital és fogyasztási adónak a község által törtéző egyezségi megváltása esetén évi 50 korona kezelési díj.
- Bácsalmás, 1909. évi július hó 10.

Koller Oszkár,
főszolgabíró.

Nevelő-intézet.

„Szegedi Deak-Otthon“

fiúnevelő-intézet

nemzetiség és felekezeti különbség nélkül vesz fel növendékeket, kik a középiskolák bármelyikébe, a tanító-képzőbe, a kereskedelmi, polgári iskolába járnak.

Ellátási díj évi 400 kor.

Bő tájékozást nyújtó prospektust készsüggel küld

Bohn Károly

□□ igazgató. □□

Szeged, Tisza Lajos-körút; telefon 514.

BUTOR

óriási választékban, a legegyszerűbből a legmodernebb kivitelig; fényezett mahagóni, cseresnye és jávorfából teljes berendezések.

Hitelre vagy részletfizetésre minden kamat felszámítás nélkül készpénzben szállítok.

Árjegyzék ingyen, képes album 60 fill. Nagy Imre ^{lakb rendezési vállalkozó} Budapest Váci-körút 9. Szereseu-utca sark.

A legjobb legteljesebb reggeli

Könnyen megemészthető erősítő

Kakao, oldódó.

egy-kettőre készen van.

SUCHARD

Csokoládé

főzésre és nyersen való evésre egyaránt a legjobb

Tiszta Kakao és cukor

Grand Prix Paris 1906

Ne vásároljon

zongorát

!!! vagy !!!

piáninót

mielőtt meg nem tekinti

Raab Károly hangszerésznek nagy zongora-raktárát **Zomborban.**

Zongora javítást és hangolást elfogadok. Külön zongora-raktár és kölcsönző intézet Orgona-u. 12.

Magyar ember csak magyar ásványvizet igyék!

Magyar ásványviz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhaj ellen
Borszéki Főkut, az ásványvizek királya, közvény ellen
Borszéki Kossuth, vészegénység ellen
Bodoki Matild, alkális savanyviz

Baross, vesehaj ellen
Borhegyi, hughajtó
Boholti, üdítő viz
Előpataki, sárgaság ellen
Felsőrákosi Mária, légsőhurut ellen
Hargitaligeti, üdítő ital

Horgász, étvágygerjesztő
Kászonfőkut (Salutaris) jód és lithium tartalma
Répáti, égvényes ásványviz
Szekely Selters, idült gyomorhajok ellen
Sztójka, cukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát és megtudja hogy a !!!

természetes ásványviz

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolható.

Főraktáros: Klein Géza, Szabadka.